

Az ügyvédi letét kezelése körében elkövetett ügyvédi műhibák - Szakmai anyag

---

Utolsó frissítés: 2015.05.26.

Tartalomjegyzék

Bevezetés

- I. Statisztika
  - II. Alapvetés, jogi szabályozás
  - III. A MÜBSE-ben a letétkezeléssel kapcsolatban bejelentett kárügyek az elmúlt évek tapasztalata alapján négy típusba sorolhatók az alábbiak szeri
1. Az ügyvéd a nála letétbe helyezett összeget (vagy egyéb értéket) jogosulatlanul szolgáltatotta ki valamelyik fél vagy a jogügyletben részt nem vevő h:
    - Irányadó főbb jogszabályok és szakmai szabályzatok
    - Joggyakorlat
    - Főbb következtetések
  2. Az ügyvéd azért nem számol el a letéttel, mert az állítása szerint valamilyen külső ok miatt kikerült a rendelkezése alól
    - Irányadó főbb jogszabályok és szakmai szabályzatok
    - Joggyakorlat
    - Főbb következtetések
  3. Fiktív letéti szerződések
    - Irányadó főbb jogszabályok és szakmai szabályzatok
    - Joggyakorlat
    - Főbb következtetések
  4. Az ügyvéd a nála letétbe helyezett összeggel sajátjaként rendelkezik, azzal nem számol el ügyfele felé
    - Irányadó főbb jogszabályok és szakmai szabályzatok
    - Joggyakorlat
    - Főbb következtetések

Bevezetés

I. Statisztika

Statisztika

A végintézkedésekre vonatkozó és az adásvételi szerződések készítése során felmerülő ügyvédi műhibák mellett a letéti szerződésekkel kapcsolatban bejelentett ügyvédi műhibák miatt is évente jelentős számú kárigény-bejelentés történik a MÜBSE felé.

Jelen anyagban – **mind eddig minden témakörben a teljesség igénye nélkül** – sorra vesszük, hogy melyek azok a főbb hibák, hiányosságok, amelyek a letéti szerződések készítése során előfordulnak, és az ügyvéd kártérítési felelősségének bekövetkeztét eredményezhetik.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az ismertetésre kerülő szakmai segédanyag nem értelmezhető úgy, hogy az abban foglaltak betartása elégséges az ügyvédi műhiba elkerüléséhez. Rendkívül fontos ezért, hogy a kollégák továbbra is figyeljék és alkalmazzák az adott szerződéskötéskor a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket, a bírósági gyakorlatot és az ügyvédi kamarai szabályzatokat az okiratszerkesztés előtt, mivel a jelen anyagban foglaltak ezek kiváltására nem alkalmasak, arra azonban igen, hogy felhívják a figyelmet a leggyakoribb hibákra.

Elsődlegesen, e témakörben szükséges néhány alapvető jogszabályi rendelkezésre felhívni a figyelmet.

II. Alapvetés, jogi szabályozás

Az új Ptk. szerinti módosítás

6:360. § [Letéti szerződés]

Letéti szerződés alapján a **letéteményes a szerződésben meghatározott ingó dolog**

a/ **megőrzésére** és

b/ annak a szerződés megszűnésekor történő **visszaadására**, a letevő díj fizetésére **köteles**.

6:361. § [A letett dolog használata, másra bízása, hasznainak szedése, kezelése]

(1) **A letéteményes köteles a letett dolgot saját vagyonától!** és más letevő által letett **dologtól elkülönítve őrizni és nyilvántartani.** (szerkesztői megjegyzés: A saját ügyvédi és nem külön letéti számlán történő elhelyezés nem felel meg az e szakaszba foglalt feltételnek!)

(2) A letéteményes köteles a letett dolgot kezelni, ha a letett dolog természete azt szükségessé teszi. A letett dolog kezelésére a megbízás szabályait kell alkalmazni.

(3) **A letéteményes a letett dolgot nem használhatja, nem hasznosíthatja, más személy birtokába vagy őrizetébe nem adhatja, kivéve, ha ez a letevőnek károsodástól való megóvása érdekében szükséges. E tilalom megszegése esetén felelős minden kárért, amely e nélkül nem következett volna be.** (szerkesztői megjegyzés: A letét összegét a letéteményes ügyvéd nem jogosult befektetni.)

(4) A letéteményes köteles a letett dolog hasznait beszedni, ha a dolog természeténél fogva hasznot hajt. A letéteményes a beszedett hasznnal köteles a letevőnek elszámolni. A beszedett hasznokat a letéteményes jogosult a költségei fedezésére fordítani, az ezt

meghaladó hasznokat a letéteményes köteles a letevőnek kiadni.

6:364. § [A letét megszűnése]

(1) A letevő jogosult a szerződést bármikor felmondani.

(2) **Ha a felek abban állapodnak meg, hogy a letéteményes a letett dolgot a szerződésben meghatározott feltételek bekövetkezése vagy a szerződés megszűnése esetén a szerződésben meghatározott harmadik személy részére köteles kiadni, a letevő a szerződést a szerződésben meghatározott személy hozzájárulásával mondhatja fel.**

(3) A határozatlan idejű letéti szerződést a letéteményes tizenöt napi felmondással felmondhatja.

(4) A határozott idejű letéti szerződést a letéteményes akkor mondhatja fel, ha a dolog biztonsága veszélyben van, vagy ha a dolog őrzését nem foglalkozása körében látja el, és a szerződéskötéskor általa nem ismert olyan körülmények következtek be, amelyek a dolog további őrzését számára nagymértékben megnehezítik.

(5) Ha a letét a szerződésből megállapítható idő eltelte előtt szűnik meg, a letevő a díj arányos részét köteles megfizetni.

(6) A letéteményes a letett dolgot azon a helyen köteles visszaadni, ahol őriznie kellett. Ha a letevő a dolog visszavételét megtagadja, a megbízás nélküli ügyvitel szabályait kell alkalmazni.

Kommentár:

A letéteményes felelősége

A 2013. évi V. tv. (Ptk.) jelentősen átalakította a szerződésszegéssel okozott kárért való felelősség szabályait: **objektív alapra helyezte, szigorítja a kimentés feltételeit, és ugyanakkor a következménykárok és az elmaradt haszon tekintetében az előrelátható károokra korlátozza a kártérítés mértékét** (6:142-6:143. §).

a) A letéteményes főkötelezettsége a letett dolog megőrzése és visszaadása. **A szerződéses felelősség új általános szabálya szerint a szerződésszegő fél csak abban az esetben mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a szerződésszegést ellenőrzési körén kívül eső, a szerződéskötés idején előre nem látható körülmény okozta, és sem e körülmény elkerülése, sem pedig a kár elhárítása nem volt elvárható tőle. Ez a szigorított felelősség irányadó letét esetében is, azzal természetesen, hogy az elvárhatóság körében értékelni kell, hogy a letéti szerződésből fakadó őrzési kötelezettség milyen magatartást kíván meg a letéteményestől.**

b) A szerződésszegéssel okozott kárért való **szigorított felelősség új szabályaitól is eltérő, még szigorúbb felelősségi következményei vannak annak, ha a letéteményes jogosulatlanul használja, hasznosítja vagy alletétbe adja a letett dolgot.**

Ebből adódóan egyértelmű tilalom vonatkozik minden olyan magatartásra, amely nincs összhangban az őrzési kötelezettséggel, amely veszélyezteti azt, hogy a letevő a dolgát eredeti állapotában visszakapja. E tilalom megszegése fokozott felelősséghez kell, hogy vezessen. A Ptk. alapján ezekben az esetekben még a 6:142. §-ban írt, korlátozott kimentési lehetőségek sem állnak a letéteményes rendelkezésére. A jogellenesen eljáró letéteményes felelősége tehát teljes mértékben objektív alapú; felelősége csak az olyan károokra nem terjed ki, amelyek mindenképpen bekövetkeztek volna, akkor is, ha nem kerül sor a dolog jogellenes használatára, hasznosítására vagy alletétbe adására.

c) A Ptk. elhagyja a letéteményesnek a jogszerűen igénybe vett közreműködőért való felelősségére vonatkozó korábbi szabályokat [1959-es Ptk. 463. § (2) bek.]. Ennek oka az, hogy a Ptk. a szerződés általános szabályai között rögzíti a közreműködőért való felelősség szabályait, és ezek irányadóak a letétre is (6:148. §). **Eszerint a letéteményes az általa jogszerűen igénybe vett alletéteményes által okozott kárért úgy felel, mintha saját maga járt volna el, azaz a szerződésszegéssel okozott károkokért való felelősség általános szabályát megállapító 6:142. §-ban foglalt három konjunktív feltétel bizonyításával tudja kimenteni magát.** Ennek az egységesítésnek ugyanakkor az is a következménye, hogy szigorodik a letéteményes felelősége: akkor is az általános felelősségi szabályok irányadóak, ha a közreműködő igénybevitelére a letevő károsodástól való megóvása érdekében került sor; a Ptk. alapján a letéteményes már nem mentesül a felelősség alól pusztán annak bizonyításával, hogy az alletéteményes kiválasztása, utasításokkal való ellátása és ellenőrzése terén úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható [1959-es Ptk. 463. § (2) bek.].

d) Az előzőekben írtak a Ptk.-ban alapesetként szabályozott visszterhes letétre vonatkoznak. *Ingyenes letét* esetén a letéteményes felelősége alapvetően a deliktualis kárfelelősség szabályai szerint alakul, tehát enyhébb.

Az Ügyvédekről szóló 1998. évi XI. tv. vonatkozó rendelkezése

Ügyvédi tv. 30. § (1) Az ügyvéd az 5. § (1) bekezdésének e) pontjában meghatározott ügyvédi letétét

a) a megbízás teljesítéseként,

b) a megbízáshoz kapcsolódó eljárás cselekmények költségének fedezeteként és azok teljesítésére,

c) a megbízáshoz kapcsolódóan megőrzésre fogadhat el.

(2) Kézpénz és értéktárgy **letétként való átvételét az ügyvéd írásban, letéti szerződésben köteles rögzíteni.**

(3) **Az ügyvéd az átvett kézpénzt és értéktárgyat kizárólag letétként kezelheti, azt nem hasznosíthatja, és nem fogadhat el olyan megbízást, amely a letét felhasználására hatalmazza fel.**

A 2015. május 1-től hatályba lépett 1/2014. (XI. 03.) MÜK Szabályzat

1. **A 2015. május 1. napján hatályba lépett, a letét- és pénzkezelés, valamint a letétnyilvántartás részletes szabályairól szóló 1/2014. (XI. 03.) MÜK Szabályzat részletesen tartalmazza a vagyontárgy és pénz átvételére vonatkozó letéti szerződések kötelező tartalmi elemeit.** Az ügyvédek **2015. április 30. napját követően, vagyontárgy vagy pénz átvétele körében csak olyan letéti szerződést köthetnek, melyek tartalmazzák a Szabályzatban tételesen felsorolt tartalmi elemeket.** Ezen tartalmi elemek közül kiemelendő a letét kiadása (visszaadása) feltételeinek meghatározása. Alapvető jelentőségű ezen feltételek egyértelmű rögzítése, mivel a letétkezelés körében elkövetett ügyvédi műhibák egy részében a letét kiadásához szükséges feltételek pontatlan, nem kellően egyértelmű, vagy hiányos meghatározása vezet oda, hogy nem annak szolgáltatja ki azt az ügyvéd, akit illetne.

2. **Az Ütv. 2015. május 1. napjától hatályos módosítása bevezeti a pénzletétek elektronikus nyilvántartását.** A nyilvántartást a területi ügyvédi kamarák vezetik, az ügyvéd a letét átvételével egyidejűleg (ill. a letéti számláján történő jóváírást követő napon) köteles a letéti szerződés meghatározott adatait a letéti nyilvántartásban rögzíteni, úgyszintén köteles rögzíteni a letét összegének változását és a letét megszűnését is.

3. További, fontos **új szabályt** vezetett be a letét- és pénzkezelés, valamint a letétnyilvántartás részletes szabályairól szóló **1/2014. (XI. 03.) MÜK Szabályzat 2015. május 1. napjától kezdődően. Eszerint, az az ügyvéd, aki nem többszemélyes ügyvédi iroda tagja, akkor köthet letéti szerződést, ha másik ügyvéddel, ügyvédi irodával (helyettesítő ügyvéd) helyettesítésre szóló szerződést kötött arra, hogy akadályoztatása esetén a helyettesítő ügyvéd rendelkezési jogot nyer a letéttel kapcsolatban.**

III. A MÜBSE-ben a letétkezeléssel kapcsolatban bejelentett kárügyek az elmúlt évek tapasztalata alapján négy típusba sorolhatók az alábbiak szerint:

A MÜBSE-ben a letétkezeléssel kapcsolatban bejelentett kárügyek az elmúlt évek tapasztalata alapján négy típusba sorolhatók az alábbiak szerint:

1. A letétet kezelő ügyvéd anélkül szolgáltatja ki a letét tárgyát, hogy annak feltétele bekövetkezett volna. Ezen – általában gondatlanságból elkövetett – esetek jellemzője, hogy az ügyvéd nem tanúsít kellő körültekintést a letét kiszolgáltatása során.
2. Az ügyvéd azért nem tudja visszaszolgáltatni a letétet, mert az – az ügyvéd hivatkozása szerint – valamilyen külső ok miatt kikerül a rendelkezése alól. Viszonylag kevés az emiatt bejelentett kárügyek száma.
3. Több olyan eset is előfordult a MÜBSE kárrendezési gyakorlatában, amikor a letéti szerződés csak megnevezésében minősül annak, valójában kölcsön- vagy befektetési céllal kerül átadásra pénzösszeg az ügyvéd számára.
4. A letéti szerződések közreműködésében részt vevő ügyvédek ellen indult kárügyekben viszonylag jelentős arányú a büntetőjogi felelősséget is érintő kárügyek bejelentése. Ennek oka, hogy az ügyvéd a nála letétbe helyezett összeggel sajátjaként rendelkezik, azzal nem számol el ügyfele felé, a letéti összeget nem szolgáltatja ki a kedvezményezett részére, és azzal a letető felé sem számol el. Nagyrészt bűncselekménynek minősülő, szándékos ügyvédi magatartások tartoznak ebbe a körbe, melynek kapcsán büntetőeljárás van, vagy volt folyamatban az érintett ügyvéddel szemben.

1. Az ügyvéd a nála letétbe helyezett összeget (vagy egyéb értéket) jogosulatlanul szolgáltatotta ki valamelyik fél vagy a jogügyletben részt nem vevő harmadik személy részére

Irányadó főbb jogszabályok és szakmai szabályzatok

1. **1959. évi IV. törvény** a Polgári Törvénykönyvről.
2. **2013. évi V. törvény** a Polgári Törvénykönyvről.
3. Az ügyvédekről szóló **1998. évi XI. tv.**
4. **4/1999. (III. 1.) MÜK Szabályzat** az ügyvédek letét- és pénzkezeléséről. (hatályos: 1999. június 30.–2015. április 30.)
5. **1/2014. (XI. 03.) MÜK Szabályzat** a letét- és pénzkezelés, valamint a letétnyilvántartás részletes szabályairól. (hatályos: 2015. május 1. napjától)

Joggyakorlat

A.) Közzétett bírósági jogesetek:

A.1.) **BDT2005. 1203.** Adásvételi előszerződés meghiúsulása miatt a vevő részéről visszakövetelt foglaló nem kártérítési igény. A szerződés megkötésében közreműködő ügyvéd letéttel kapcsolatos közreható károkozása ezért csak akkor vizsgálható, ha a vevő követelése az adásvételi jogviszony kötelezettjén nem hajtható be, azaz a követelés kártérítéssé fordul át, és a kárügy válik esedékessé.

A.2.) **BDT2000. 126.** Az őrzéssel kapcsolatos konkrét tevékenység, illetve közreműködés szükséges ahhoz, hogy a jogviszony letéti szerződésnek minősüljön, és ennek hiányában csupán állletétnak minősíthető a jogviszony.

A.3.) **BDT2013. 2991.** Az ügyvédi tevékenységre vonatkozó törvényi szabályozásnak az ügyvédi letét kezelésével kapcsolatos kötelező rendelkezése csak az egyik szerződő félre – az ügyvédre – fogalmaz meg a szerződéskötéssel kapcsolatos előfeltételt. Ennek hiánya a másik – jóhiszeműen eljáró – szerződő félre nem hat ki, a letéti szerződést jogszabályba ütközés miatt nem teszi érvénytelenné.

A.4.) **BH2006. 151.** Ha a letéti szerződés a letett foglalóval kapcsolatban a letéteményes kiadási kötelezettségét kimerítően szabályozza, a letéteményes a letét kiadását nem tagadhatja meg. Ha a foglaló jogosultjának személye bizonytalanná vált időközben, a letét összegét bírói letétbe kell helyezni.

A.5.) **BH2000. 155. II.** Az ingatlan-adásvételi szerződés elkészítésénél egyedül közreműködő és a szerződést ellenjegyző ügyvéd mindkét szerződő fél érdekeit egyformán tartozik képviselni.

A.6.) **BH1989. 28.** A jogosított harmadik személy a javára kötött letéti szerződés megszegése esetén közvetlenül érvényesítheti a szerződésszegésből származó igényét a letéteményessel szemben.

B.) A MÜBSE gyakorlatában előfordult bírósági jogesetek:

B.1.) Amennyiben a letétnek a kedvezményezett részére történő kiszolgáltatásához szükséges feltétel bekövetkezte határidőhöz kötött, úgy a határidő eredménytelen lejártával az ügyvédnek a letéti összeget vissza kell fizetnie a letető részére.

A felperes mint vevő megvásárolta egy ingatlan tulajdoni illetőségét a II. r. alperes eladótól. Az ingatlant terhelte egyrészt özvegyi haszonélvezeti jog, másrészt holtig tartó haszonélvezeti jog. A vevő a vételár teljes összegét az I. r. alperes ügyvédi irodánál ügyvédi letétbe helyezéssel teljesítette. A letéti összegnek a kedvezményezett eladó részére történő kiadása több feltételhez volt kötött, ezek egyike volt, hogy az ingatlan birtokában lévő haszonélvező meghatározott határidőig az ingatlanból kiköltözzön, azt birtokba adja. Bár a birtokbaadás megtörtént, azonban a szerződésben rögzített határidőn túl, ezért a felperes felszólította az ügyvédi irodát a letéti összeg egy részének visszaszolgáltatására. Az ügyvédi iroda ennek nem tett eleget, mert véleménye szerint a birtokbaadás határidőben megtörtént.

A bíróság a perben megállapította, hogy a letéti szerződés szerint a hasznélvező 30 naptári napon belüli kiköltözéséig a letéteményes a letéti összegből egy elkülönített összeget köteles őrizni. Amennyiben a kiköltözésre nem kerül sor, ez az összeg a letevő részére visszajár. Az ügyvédi iroda tehát a letétben belül elkülönített összeget a hasznélvező 30 naptári napon belüli kiköltözéséig volt köteles őrizni, ezután az a letevő részére visszajár. Miután a kiköltözés és birtokbaadás a szerződésben foglalt határidőig nem történt meg, ezért az ügyvédi irodának a letétből elkülönített összeget a felperes részére vissza kellett volna fizetnie (Ptk. 464. § (2) bek.). A bíróság ezért kötelezte az ügyvédi irodát a letéti összegből elkülönített összeg, annak kamatai és a perköltségek megfizetésére.

A II. r. alperes eladóval szemben előterjesztett keresetet azonban a bíróság elutasította. Megállapította, hogy a letéti szerződés a felperes és az I. r. alperes ügyvédi iroda között jött létre, az ügyvédi iroda a Ptk., valamint a MÜK letét- és pénzkezelésről szóló 4/1999. (III.1.) szabályzatában foglaltak szerint felel a letéti szerződésben foglaltak teljesítéséért, a II. r. alperes felelőssége e vonatkozásban nem vethető fel. II. r. alperes ugyanis az adásvételi szerződés alapján jutott a vételárhoz, ezért jogalap nélkül a neki kiutalt összeggel nem gazdagodott, meglévő szerződéses viszony esetén a jogalap nélküli gazdagodás szabályai nem alkalmazhatóak. A másodfokon eljáró bíróság az I. fokú ítéletet helybenhagyta. (Miskolci Városi Bíróság 39.P.21.825/2010/15. és a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 2.Gf.40.019/2011/3. sz. ítélete.)

B.2.) Ha a felek a letéti szerződésben harmadik személy: kedvezményezett részére történő kiadásban állapodnak meg, úgy a kedvezményezett – a kiadáshoz szükséges feltételek bekövetkezése esetén – akkor is követelheti a letét kiadását, ha nem írta alá a letéti szerződést (Ptk. 233. §).

A felperesek az I. r. alperesi ügyvédi irodával, valamint az ügyvédi iroda keretében ügyvédi tevékenységet végző II. r. alperes ügyvéddel szemben indítottak keresetet. Korábban megállapodás jött létre a felperesek, valamint egy Kft. között, melynek alapján a felperesek vállalták, hogy visszavonják fellebbezésüket és az ügyészgi panaszt, a Kft.-nek a telkükkel szomszédos építkezése kapcsán. Cserébe a Kft. vállalta, hogy ügyvédi letétbe helyezéssel történő teljesítéssel kártérítésként funkcionáló összeget fizet meg a felperesek részére. A letéti szerződés értelmében a II. r. alperes letéteményes ügyvéd akkor fizeti ki a letett összeget, ha a felperesi fellebbezés visszavonásra kerül, valamint a felperesi fellebbezéssel támadott használatbavételi engedély jogerőre emelkedik. 60 nap eredménytelen eltelte után a letéteményes a letéti összeget köteles volt a letevő részére visszautalni.

A felperesek eleget tettek a Kft. felé vállalt kötelezettségüknek, a II. r. alperes átutalási megbízást adott az I. r. felperes nevére, azonban tévesen a letevő Kft. számlaszámára lett a megbízáson feltüntetve. A II. r. alperes az átutalás során – szemproblémájára hivatkozva – a bankja ügyintézőjét kérte fel az átutalási megbízás kitöltésére, aki azonban elírta a kedvezményezett számlaszámát. Az átutalás a számlaszám alapján megtörtént, így a letéti összeg a letevő Kft. részére került átutalásra. Mindezt észlve a II. r. alperes a letevő bankjánál kérte a téves átutalás visszautalását, továbbá felszólító levelet intézett a Kft. ügyvezetőjéhez, valamint jogtalan elsajátítás vétsége miatt feljelentést tett.

A felperesek a letéti összeg, valamint kamatai megfizetésére kérték kötelezni az alpereseket, egyetemlegesen.

Alperesek a kereset elutasítását kérték. Hivatkoztak arra, hogy a Kft.-vel szemben indított fizetési meghagyásos eljárás, valamint büntetőeljárás folyamatban léte miatt a kereset idő előtti.

A bíróság a per adatai alapján megállapította, hogy a felperesek, valamint az I. r. alperes között letéti jogviszony jött létre. A letéti szerződés értelmében az I. r. alperes a letéti összeg felperesek részére történő kiadására köteles volt, hiszen felperesek a szükséges feltételeket határidőben teljesítették. A letét kiadására irányuló kötelezettségét azonban az I. r. alperes – az igénybe vett hitelintézeti alkalmazott téves átutalása folytán – nem teljesítette, a letevőnek került a letéti összeg átutalásra. I. r. alperes tehát nem teljesítette azon vállaltát, hogy a letéti összeget átutalja a felperesek számára, nem megfelelő átutalási megbízás adásával nem a felpereseknek juttatta a letéti összeget, ezzel számukra kárt okozott. Ennek alapján a bíróság alpereseket egyetemlegesen kötelezte a letéti összeg, mint tőke, annak kamatai, valamint a perköltség megfizetésére.

Az alperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az első fokú ítéletet azzal hagyta helyben, hogy – a II. r. alperesi ügyvéd mögöttes felelősségére figyelemmel – az alperesek egyetemleges felelősségének kimondását mellőzte. A bíróság rámutatott, hogy a Ptk. 233. § (1) és (2) bekezdései értelmében, ha a felek harmadik személy részére teljesítendő szolgáltatásra kötöttek szerződést, e harmadik személy csak akkor válik közvetlenül jogosulttá, ha a felek ezt közvetlenül kikötötték. Az I. r. alperes, mint letéteményes, valamint a letevő között letéti szerződés jött létre, azzal a feltétellel, hogy a letétet az I. r. alperes a szerződésben meghatározott feltétel bekövetkezése esetén a felpereseknek köteles kiadni. A feltétel bekövetkezett, ettől kezdve a letét kiadását a felperesek jogosultak voltak követelni, és a kiadási kötelezettség az I. r. alperest is velük szemben terhelte. Mindezek alapján I. r. alperes marasztalására megalapozottan került sor. Ugyanakkor, az Útv. 69. § (2) bekezdése az ügyvédi iroda tagjának mögöttes felelősségét állapítja meg, amely csak akkor következik be, ha a főkötelezett vagyona a követelésre fedezetet nem nyújt. Alperesek egyetemleges kötelezettségének kimondására ezért nem volt lehetőség. (Fővárosi Bíróság 27.P.29.289/2005/19. sz. és a Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.21.382/2006/4.sz. másodfokú ítélete.)

B.3.) Amennyiben az ügyvéd teljesítési letétként vesz át pénzüsszeget, úgy később azt nem szolgáltatathatja vissza a letevő részére önmagában azon az alapon, hogy a letevővel a megbízási jogviszonya megszűntetésre került.

A felperes és férje egy, későbbiekben megkötendő adásvételi szerződés céljából az eladó társaság részére előtörlesztett teljesítettek, több részletben. Később – a házasságuk megromlására is tekintettel – vételi szándékuktól elálltak, az eladóval kötött megállapodás felmondták, és a befizetett „törlesztőrészeket” visszafizetése céljából az eladóhoz fordultak, ami elől az elzárkózott, tekintettel a vevők közötti házassági vagyoni jogi vitára.

Az alperesi ügyvéd intézte az eladó társaság jogi ügyeit. A házaspár közötti vitára tekintettel letéti szerződés került aláírásra az alperes ügyvéd és az eladó társaság között. A letéti szerződésben rögzítésre került, hogy a letétbe helyezett összeg a házassági bontóperben érvényesített vagyoni jogi igény elbírálásától függően illeti meg a házaspárt, vagy azok valamelyikét. Alperesnek mint letéteményesnek az volt a kötelezettsége, hogy akkor jogosult és köteles kiadni a letétet, ha a jogosult a szükséges okiratokkal igazolja, hogy a házaspár valamelyikének vagy mindkettőjüknek azt kiadni köteles.

A bíróság a házaspár házasságát felbontotta, és a volt férjet kötelezte a feleség (jelen per felperese) részére pénzüsszeg megfizetésére, házassági vagyoni közösség megszüntetése jogcímén. A felperes erre tekintettel a letéti összeg kiadását igényelte az alperestől, aki azonban arról tájékoztatta a felperest, hogy a letevővel a megbízási jogviszonya megszűnt, ezért az ügyvédi letéti szerződést is megszüntette, ezzel egyidejűleg a letétbe helyezett összeget a letevőnek visszaadta. A letevő (eladó) cég felszámolási eljárás hatálya alá került.

Felperes a keresetében a letéti összeg, annak késedelmi kamatai, valamint a perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperes ügyvédet. Arra hivatkozott, hogy a letéti összeg nem a letevő tulajdona volt, az nem őt illette, továbbá a visszafizetés időpontjában a

visszafizetés feltételei nem álltak fenn. Továbbá, alperes azt sem igazolta, hogy a letéti összeget visszafizette, az átvételi elismervényen található aláírás olvashatatlan, és a letét összege sem egyezik meg azzal, ami a nyilatkozaton szerepel.

Alperes a kereset elutasítását kérte, állítása szerint a letét szabályait nem szegte meg, őrzési letét esetén a letevő a pénz jogosultja, így azt bármikor, egyoldalú nyilatkozattal is visszavonhatja.

A bíróság a per eredményeképpen megállapította az alperes ügyvéd felelősségét. A per adatai alapján rögzíthető, hogy alperes tudta, hogy a letétbe helyezett összeg nem a letevő tulajdona, kifizetés esetén az nem a letevőt illeti meg majd, hanem a letéti szerződésben megjelölt felek közötti bontóper eredményeképpen fog ismertté válni, hogy kit illet az összeg. Alperes tehát nem járt el megfelelő módon akkor, amikor a fentiek ellenére intézkedett a letét sorsáról. Alperes arra hivatkozással állította, hogy a letevőnek a pénzt visszafizette, hogy közöttük a megbízási szerződés megszűnt. Azonban, a megbízási és az elszámolási körülményeire, tartalmára nem is hivatkozott, továbbá a csatolt nyilatkozat nem igazolja a letét kifizetését. Alperes felhívás ellenére nem jelentette be a nyilatkozatot aláíró személy nevét, és kifizetési bizonylatot sem csatolt. Emellett, a letéti összeg és a nyilatkozaton szereplő összeg közötti eltérés, valamint egyéb ellentmondások is kétségbe vonják a nyilatkozatban foglaltak valóságát.

A fentiek alapján a bíróság az ügyvéd kártérítési felelősségét megállapította.

Az ügyvéd fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az ítéletet helybenhagyta. A bíróság hangsúlyozta ítéletében, hogy a Magyar Ügyvédi Kamara 4/1999/III.1./, az ügyvédek letét és pénzkezeléséről szóló MÜK Szabályzata értelmében teljesítési letét esetében a letéteményes azzal a rendeltetéssel vesz át pénzt vagy értéket elszámolási kötelezettség mellett, hogy azt más, harmadik személy részére az ügyfél rendelkezése szerint fizesse ki vagy adja át. Az alperes által kötött letéti szerződés ilyen teljesítési letét, ezért annak tartalma szerint az alperes azt vagy a felperesnek, vagy volt házastársának lett volna köteles teljesíteni. A Pp. 164. § (19) bek. értelmében az alperesnek kellett volna bizonyítania, hogy a letét kezelése során jogszerűen járt el, és azonban nem vezetett eredményre, ezért a bíróság jogszerűen kötelezte a kártérítésre. *(Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság 17.P.XXI.22502/2001/35. sz., és a Fővárosi Bíróság, mint másodfokú bíróság 56.Pf.29876/2004/2. sz. ítélete).*

B.4.) Amennyiben a letéti összeg kikerül a letétkezelő ügyvéd rendelkezése alól, úgy a visszaszerzés során is úgy köteles eljárni az ügyvéd, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

A tényállás szerint a felperes és egy harmadik személy – aki utóbb követelését a felperesre engedményezte – letétbe helyezett az I. r. alperesnél pénzüsszeget, azzal a céllal, hogy azt a letéteményes fizesse be egy Kft. nevében, egy felszámolás alatt álló társaság tulajdonát képező ingatlan megvásárlására, a felszámoló által kiírt pályázaton. Alperes ezen kötelezettségét teljesítette, azonban az is a vállalását képezte, hogy amennyiben a Kft. a pályázaton nem nyer, úgy a felszámoló által visszautalt összeget visszafizeti a letevőknek. A Kft. a pályázaton nem nyert, a felszámoló azonban az összeget nem utalta vissza, ugyanis a Kft. ügyvezetője azt személyesen eljárva a felszámolónál felvette, annak ellenére, hogy korábban I. r. alperessel ezzel ellentétes megállapodást kötött. Az ügyvezető annak ellenére vette fel a pénzt, hogy ezt megelőzően a felszámoló felé úgy rendelkezett, hogy a pályázat eredménytelensége esetén azt a felszámoló az I. r. alperes számlájára fizesse vissza. Az ügyvezető később tartozáselismérő nyilatkozatot tett, ennek ellenére tartozását nem fizette vissza sem a felperesnek, sem a harmadik személynek.

Az első fokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Álláspontja szerint a felperes a letéti szerződés alapján a rábízott pénzüsszeg őrzésére, kezelésére és visszafizetésére volt köteles a pályázat eredménytelensége esetén. Kötelezettségét részben teljesítette, mert a pénzüsszeget befizette a felszámoló részére. További kötelezettségét – a pénz visszafizetése a pályázat eredménytelensége esetén – azonban I. r. alperes nem teljesítette. Ezért azonban I. r. alperes felelőssé nem tehető, mert a letéti szerződés teljesítése I. r. alperesnél kívül álló okból lehetetlenné vált. (Ptk. 312. § (1) bek.). I. r. alperesnek ugyanis semmilyen ráhatása nem volt arra, hogy a pályázó Kft. ügyvezetője eljárjon a felszámolónál, és a pénzt felvette.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az ítéletet megváltoztatta, és az I. r. alperest a letéti összeg, kamatai és perköltség megfizetésére kötelezte. A per adatai szerint megállapítható, hogy az I. r. alperes által készített kölcsönszerződés alapján a felperes és a perben nem álló harmadik személy biztosították a Kft. részére az ingatlan megvásárlásához szükséges pénzügyi fedezetet. A dokumentumokból megállapítható, hogy a felek szándéka arra irányult, hogy a pályázat eredménytelensége esetén az I. r. alperes részére átadott pénzüsszeg a letevőkhöz visszakerüljön. Ezen, több lehetőséget is magában foglaló ügylet lebonyolítása az I. r. alperes kötelezettsége volt, a felek megbízásából. Tény, hogy I. r. alperes nem tudta teljesíteni a letéti összeg visszafizetésére irányuló kötelezettségét, mert a pénzt a Kft. ügyvezetője felvette. Ugyanakkor a másodfokú bíróság nem osztotta az első fokú bíróság álláspontját abban a tekintetben, hogy I. r. alperes az ügylet során úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. I. r. alperes jogi szakember, akitől nem egyszerűen gondos, tisztességes, hanem egyszerűen az ügy ellátása érdekében kifejtett szakemberi tevékenység is elvárható. Ennek során az ügyvédnek olyan célszerű tevékenységet kellett volna kifejtenie, amely alkalmas annak megakadályozására, hogy a felszámoló a pénzt a pályázó Kft.-nek fizesse vissza. Ennek körében I. r. alperes kizárólag annyit tett, hogy a Kft. ügyvezetőjével megállapodást kötött arról, hogy a visszafizetés nem a Kft. részére fog történni, ugyanakkor ezt a megállapodást nem hozta a felszámoló tudomására, és semmilyen intézkedés nem tett a felszámoló felé. I. r. alperes semmilyen garanciát nem kötött ki annak érdekében, hogy az ő számlájára történjen meg a visszautalás, a pénz sorsát figyelemmel nem kísérté, megelégedett a Kft. ügyvezetőjének nyilatkozatával, hogy ő értesíti a felszámolót. I. r. alperes mulasztott, az ügy egészének ellátása tekintetében nem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, nem tett meg mindent annak érdekében, hogy a pályázat eredménytelensége esetén a pénzüsszeg a letevők részére visszafizetésre kerüljön. A visszafizetésre nem került pénz a felperesnél és társánál kárként jelentkezik, melynek megfizetésére az I. r. alperes köteles. *(Miskolci Városi Bíróság 17.P.28107/1996/12. sz., és a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 3.Pf.20.170/2000/18. sz. másodfokú ítélete.)*

B.5.) Amennyiben az írásba foglalt letéti szerződésben rögzített feltételektől a felek utóbb eltérnek, úgy a módosítás írásba foglalását a letétkezelő ügyvédnek – a későbbi bizonyíthatóság érdekében is – meg kell tennie.

Az első fokon eljáró bíróság a felperesnek a panaszolt ügyvéddel szembeni keresetét elutasította. A peradatok alapján megállapítható, hogy a felperes megbízta az alperes ügyvédet lakáscsere ügye vitelére. Felperes ingatlanot kívánt vásárolni, másik ingatlanra nem rendelkezett. Felperes egy kiskorú személy önkormányzati lakását kívánta megvásárolni, azzal, hogy a vételárat ténylegesen egy másik személynek – a kiskorú édesapja hitelezőjének – fizeti ki. A kiskorú vállalta, hogy eljár a házasságkötése és nagykörűsége engedélyeztetése iránt a gyámhatóságnál, ezt követően megvásárolja önkormányzati lakását, és azt eladja a felperesnek. Ezt követően a felperes az alperes ügyvédi irodájában előszerződést kötött a kiskorúval és annak törvényes képviselőjével, és a vételárból előleg kifizetésére is sor került, közvetlenül a hitelező részére.

Ezután a felek írásbeli letéti szerződést kötöttek, mely szerint a felperes az ingatlanra az alperesnél letétbe helyezett készpénzt „lakáscsere értékkülönböt” jogcímén. Alperes vállalta, hogy az összeget átveszi, letéti számláján kezeli, tudomásul vette, hogy az

összeget a felperes utasítására akkor adhatja ki, amikor a lakáscsere szerződést az önkormányzat jogerősen jóváhagyta, vagy a letevővel a bérleti szerződést megkötötte. Amennyiben a jogügylet meghiúsul, az alperes a letéti összeget 48 órán belül visszafizeti. A letéti szerződés azonban a letét összege, továbbá a „lakáscsere értékkülönböt” tekintetében fikatív volt, mivel a felperesnek ténylegesen nem volt cserealapja, továbbá a letéti összegként megjelölt összeg egy részét korábban már kifizette a hitelezőnek. Később az alperes ügyvéd a felperes hozzájárulásával a teljes vételárat kifizette a hitelező részére, annak ellenére, hogy figyelmeztette a felperest, hogy a jogügylet lebonyolításáig ne fizesse ki a vételárat.

Ezt követően a gyámhatóság a kiskorú nagykorúságának engedélyezése kapcsán az ingatlanban helyszíni szemlét tartott, és mivel felperes a birtokba vett lakás falait feketére festette, a gyámhatóság a kiskorú nagykorúsításához nem járult hozzá. Felperes így az ingatlanból kiköltözött, a vételárat azonban nem kapta vissza.

Felperes a kifizetett vételár, valamint az ügyvédi munkadíj és kamatai, és perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperes ügyvédet. Arra hivatkozott, hogy az alperes kifizetett javaslatára fizette ki a vételárat. Alperes a kereset elutasítást kérte, azon az alapon, hogy ő kifizetetten a felperes utasítására fizette ki a vételárat a hitelező részére, ő több alkalommal figyelmeztette a felperest, hogy előre ne fizesse ki a teljes vételárat.

A bíróság a keresetet elutasító döntését azzal indokolta, hogy a Ptk. 466. § (1) bekezdése szerint a letevő a letétet bármikor visszakövetelheti. A bíróság a per adatai alapján megállapította, hogy az alperes a felperes előzetes hozzájárulásával fizette ki a letéti összeget a hitelezőnek, ily módon a felperes a Ptk. 466. § (1) bekezdése alapján a letétet megszüntette. A Ptk. 340. § értelmében a károsult a kár elhárítása, illetőleg csökkentése érdekében úgy köteles eljárni, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Nem kell megtéríteni a kárnak azt a részét, amely abból származott, hogy a károsult e kötelezettségének nem tett eleget. A bíróság a perbeli tanúvallomások alapján megállapította, hogy az alperes többször figyelmeztette a felperest, hogy ne fizesse ki a vételárat, amíg meg nem kötötte az adásvételi szerződést. Ily módon az alperes nem járt el jogellenesen az ügylet során.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az első fokú ítéletet részben megváltoztatta, és az alperest a letéti összeg, annak kamatai, valamint perköltség megfizetésére kötelezte. A bíróság rögzítette, hogy nincs írásbeli nyoma annak, mely szerint alperes a felperes kérésére – az alperes kifizetett tanácsa és ellenkezése ellenére – utalt ki pénzüsségeket a letétbe helyezett összegből. A másodfokú bíróság életszerűtlennek találta, hogy a tanúk több év elteltével emlékeztek arra, hogy az alperes szóban övta felperest a kiutalástól. Alperesnek erre kifejezett írásbeli meghatalmazást kellett volna kérnie a felperestől, hiszen a letéti szerződést is írásban kötötték. Amennyiben annak tartalmától ellentétes tranzakcióra kerül sor, úgy azokat feltétlenül írásban kellett volna rögzíteni. Alperesnek, az írásbeliséggel szemben, ugyancsak okiratokkal kellett volna bizonyítania, hogy ha a letéti szerződésben foglaltaktól eltérően járt el, azt a felperes kifizetett utasítására tette.

Alperes a letéti szerződésben foglaltaktól eltérően teljesített kifizetéseket a letéti pénzből, oly módon, hogy erre írásbeli felhatalmazása nem volt. Az ügylet meghiúsult, így a letéti összeg, a letéti szerződés tartalma szerint a felperest illeti meg. Alperes mint a letéti összeg kezelője, e minőségében ügyfélnek, a felperesnek kárt okozott, mert a letétből szabálytalan és indokolatlan kifizetéseket teljesített. Nem találta bizonyítottnak a másodfokú bíróság azt, hogy a felperes az ügyvédi munkadíját alperesnek megfizette, erről ugyanis szintén nem áll rendelkezésre írásos bizonyíték. Minderre figyelemmel a másodfokú bíróság az első fokú ítéletet részben, a letéti összeg és járulékai tekintetében megváltoztatta. (*Pesti Központi Kerületi Bíróság 4.P.93999/1997/48. sz., és a Fővárosi Bíróság, mint másodfokú bíróság 56.Pf.630.199/2001/2. sz. ítélete*).

B.6.) Amennyiben a letétkezelő ügyvéd nem a letéti szerződés tartalma alapján jár el, úgy szerződésszegést követ el, és az ebből eredő kárért felelőssége fennállhat.

A felperes és az I. r. alperes ügyvéd letéti szerződést kötöttek egymással. A szerződésben a felek rögzítették, hogy a felperes egy osztrák székhelyű gazdasági társasággal (GmbH) együtt érdekelt egy Kft., valamint a Kft. tulajdonát képező benzinkút megvásárlásában. Erre figyelemmel megállapodtak abban, hogy az eladók felé a fizetőképesség alátámasztására a felperes letétbe helyez az I. r. alperes ügyvédnél X millió forintot. A letéti szerződésben megállapodtak továbbá abban, hogy eljáró ügyvéd a pénzüsszeget az ingatlan vételárának pénzügyi biztosítékeként, teljesítési letétként kezeli az adásvételi szerződés megkötéséig, illetőleg a megbízás megszűnéséig. A szerződésben foglaltak szerint az ügyvéd köteles a rábízott pénzt megőrizni, azt nem használhatja, más őrizetbe nem adhatja, annak terhére csak a letevő tudtával, a vásárlásban érdekelt felek megállapodása alapján eszközölhet kifizetést. A szerződés határozott időre, meghatározott időpontig jött létre, annak megszűnése esetén az ügyvéd köteles a letéti összeget – amennyiben annak előzetes, az érdekelt felek egyetértésén alapuló felszabadítása még nem történt meg – letevő részére hiánytalanul visszafizetni.

Később az I. r. alperestől a GmbH részéről eljáró személy a letét sürgős kiutalását kérte. I. r. alperes ekkor tájékoztatta arról, hogy amennyiben a felperessel együtt a szükséges megállapodást eljuttatják az ügyvédi irodába, úgy – figyelemmel az I. r. alperes külföldi tartózkodására – a titkárnője a kifizetést teljesítheti. A GmbH részéről eljáró személy egy olyan megállapodást juttatott el I. r. alperes titkárnőjéhez, mely szerint felperes hozzájárulását adja ahhoz, hogy az ügyvéd a letéti összeget ezen személy részére kifizesse, a közöttük létrejött megállapodás alapján. A letevő a megállapodást nem írta alá, nevét a GmbH részéről eljáró személy írta (hamisította) az okiratra. A megállapodás tartalmának ismeretében I. r. alperes azt az utasítást adta a titkárnőjének, hogy kifizetheti a letéti összeget a GmbH képviselőjében eljáró személynek.

A perben eljáró bíróság megállapította, hogy I. r. alperesnek a felperessel kötött letéti szerződés tartalma alapján kellett volna eljárnia, s amikor ettől eltért, szerződésszegést követett el. I. r. alperesnek tudomása volt arról, hogy a letéti összeg vételár pénzügyi biztosítékeként került letétbe, a pénz kiutalásakor azonban ilyen adásvételi szerződés nem jött létre, így a letéti összeget vételárként sem lehetett felhasználni. Ezzel kapcsolatos nyilatkozatot még a GmbH. részéről eljáró személy által készített megállapodás sem tartalmaz, ezért a pénz kiutalásakor az I. r. alperes megsértette a letéti szerződés rendelkezéseit, melynek alapján az adásvételi szerződés megszűnéséig vagy a megbízás megszűnéséig kellett volna azt letétként kezelnie. A letéti szerződés arra is lehetőséget adott az I. r. alperesnek, hogy a letevő tudomásával, a vásárlásban érdekelt felek megállapodása alapján kifizetést eszközölhet a letét terhére. E körben, a GmbH részéről eljáró személy által felmutatott megállapodás kapcsán az ügyvédnek figyelemmel kellett volna lennie arra a körülményre, hogy a felperes a letétet a vételár pénzügyi biztosítékeként helyezte el, így meg kellett volna követelnie az adásvételi szerződés megkötésének igazolását. Mivel ezt nem követelte meg, és a felmutatott megállapodás sem tartalmaz ilyen nyilatkozatot vagy igazolást, ezért megsértette a letéti szerződés rendelkezéseit, mert nem vételárként történt teljesítésre történő pénz kiutalása. Az a körülmény, hogy a GmbH részéről eljáró személy megtevesztette az I. r. alperest, érdektelen, mert a felperes és az I. r. alperes közötti jogviszonyt a közöttük lévő letéti szerződés határozza meg, s az I. r. alperes ennek megszegésével okozott kárt a felperesnek, mely kár a letétbe helyezett összeggel azonos.

A fentiek alapján marasztalta a bíróság az I. r. alperes ügyvédet a kereset szerinti tőke, kamatok és perköltség megfizetésében. A II. r. alperes ügyvédi felelősségbiztosítással szemben a bíróság a keresetet elutasította, tekintettel arra, hogy a Ptk. 559. § (2) bekezdése szerint a károsult igényét közvetlenül a biztosító ellen nem érvényesítheti. (*Fővárosi Bíróság 6.P.24.986/1995/8. sz. ítélete*)

B.7.) A letétkezelő ügyvéd a letéti szerződésben foglaltaktól csak akkor térhet el, ha ezt a megbízó érdeke feltétlenül megköveteli, és a megbízó előzetes értesítésére már nincs mód [Ptk. 477. § (2).]

A felperes kölcsönszerződést kötött a II. r. alperessel, pénzüsszeg kölcsönadására vonatkozóan. A szerződés szerint a II. r. alperes kötelezettséget vállalt arra, hogy a kölcsönből megvásárolja a szerződésben meghatározott ingatlanokat. Felperes a kölcsön összegét a III. r. alperes ügyvédnél helyezte letétbe azzal, hogy az ingatlanok megvásárlásához szükséges összeget folyamatosan bocsássa a II. r. alperes rendelkezésére. III. r. alperes ezt az utasítást nem tartotta be, az átvett összeget teljes mértékben kifizette a II. r. alperes részére. II. r. alperes határidőre nem fizette vissza a kölcsönt, és annak csak egy részét használta fel ingatlan vásárlására.

A per során a III. r. alperes ügyvéd nem vitatta, hogy a felperes pénzüsszegét helyezte el nála, és azt sem vitatta, hogy a letéti összeget folyamatosan, a szükséghez képest kellett volna a III. r. alperes rendelkezésére bocsátani. A II. r. alperes átvételi elismervényében foglaltak szerint III. r. alperes a letétbe helyezett pénzt egy összegben átadta a II. r. alperesnek, tehát nem tartotta be a felperesnek a letét kezelésére vonatkozó utasítását.

A Ptk. 477. § (2) bekezdése szerint a megbízott a megbízó utasításától csak akkor térhet el, ha ezt a megbízó érdeke feltétlenül megköveteli, és a megbízó előzetes értesítésére már nincs mód. A III. r. alperes a felperes utasításaitól indokolatlanul eltért, ezáltal

kárt okozott a felperesnek. III. r. alperes a per során nem hivatkozott arra, hogy a felperes érdekében tért el annak utasításaitól, nem állította tehát, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható volt.

Fentiek alapján a bíróság egyetemlegesen kötelezte a II. és a III. r. alperest a vissza nem fizetett kölcsön, annak jogszerű kamatai, valamint a perköltség megfizetésére.

Az alperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az ítéletet helybenhagyta. (Pápai Városi Bíróság P.20.654/1999/20/I., és a Veszprém Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság 2.Pf.22.109/1999/4. sz. ítéletei)

B.8.) Mindaddig, amíg a letét kiadásának feltételei nem következnek be, az ügyvéd – a másik fél hozzájárulásának hiányában – nem jogosult még ideiglenes céllal sem kiszolgáltatni a letét összegét.

A felperesek adásvételi szerződést kötöttek egy ingatlanra. Az ingatlan tulajdonosa szavatosságot vállalt az ingatlan tehermentességéért. Ugyanakkor, az eladó élettársa tulajdonjogi igényt indított pert indított, melynek ténye a tulajdoni lapon feltüntetésre is került. Erre figyelemmel rendelkezett úgy az adásvételi szerződés, hogy a felperesek foglaltat fizetnek, később még egy vételár-részt, míg a fennmaradó vételár ügyvédi letétbe került az okiratot szerkesztő ügyvédnél. Később a felek a szerződést módosították, abban egy további vevő is feltüntetésre került. Emellett született a felek között egy jelzálogszerződés is, aminek az volt az alapja, hogy az ügyvédi letétbe helyezett összeg egy részét az eladó felvehetette, cserében ezen összeg erejéig a felek jelzálogjogot alapítottak az eladó egy másik ingatlanban fennálló 1/2 tulajdoni illetőségére, melynek eladó ingatlan-nyilvántartáson kívüli tulajdonosa volt.

Az eladó élettársa által indított perben a jogerős ítélet szerint X/Y tulajdoni illetőség illeti meg, élettársi vagyonszövetség címén. Ennek alapján a felek az adásvételi szerződést módosították, annak tárgya az eladó tényleges tulajdoni illetősége lett, azzal, hogy a vevők a vételár megfizetési kötelezettségüknek már eleget tettek.

Ezt követően a felperesek mint haszonélvezők és két személy mint vevők megvásárolták az élettárs tulajdoni illetőségét is, majd az emiatt kifizetett vételár mint kártérítés iránt pert indítottak az eladóval szemben. A bíróság a perben az eladót jogerősen marasztalta.

A felperesek az alperes ügyvéd ellen indított perben szintén az élettárs részére kifizetett vételárat igényelték kártérítésként, levonva azt az összeget, melyet az ügyvéd, mint még letétben lévő összeg kifizetett számukra.

A bíróság a perben rögzítette az alábbiakat: A letéti szerződés szerint az összegnek az eladó részére történő kifizetése akkor volt lehetséges, ha a perfeljegyzés törésre kerül. A letéti szerződés módosítása szerint pedig a felek jelzálogjogot alapítottak az eladó egy másik ingatlanban fennálló, telekkönyvön kívüli tulajdoni illetőségén. A jelzálogjog bejegyzésére azonban nem került sor, mert a jelzálogszerződést az alperes ügyvéd nem nyújtotta be a földhivatalba. Az volt ugyanis az álláspontja, hogy a folyamatban lévő, közös tulajdon megszüntetése iránti per akadályát képezne a bejegyzésnek. Később az eladó erre az ingatlan-illetőségre haszonélvezeti jogot alapított más személy javára, és hitelt is vett fel, így a jelzálogjog bejegyzése meghiúsult. A felek később abban is megállapodtak, hogy a letéti összeget az ügyvéd ne letéti számlán tartsa, hanem – a jobb jövődelmezőség elérése végett – az értékpapírba kerüljön elhelyezésre egy befektetési szolgáltatónál. Az elhelyezést követően ahhoz az eladó csak az alperes ügyvéd hozzájárulásával juthatott hozzá, a befektetési szerződés szerint az összeghez csak az eladó és az ügyvéd közös rendelkezése esetén lehet nyúlni. Az eladó azonban egy alkalommal azt kérte, hogy másik értékpapírba helyezhesse át az összeg egy részét, így az alperes ügyvéd ezen alkalommal adott egy eseti megbízást az eladónak, hogy az összeg egy részével rendelkezessen. Az ismételt elhelyezéskor a szerződés már nem tartalmazta azt, hogy csak az ügyvéd egyetértésével lehet az összeghez hozzájutni. Ezzel az eladó visszaélt, és a teljes letéti összeget felvette.

Az ügyvéd ellen indított perben a bíróság megállapította, hogy a felperesek keresete kisebb részben megalapozott. A bíróság álláspontja szerint az eladó – akivel szemben korábban már jogerős marasztaló ítéletet hoztak, az élettárs részére a felperesek által kifizetett vételár és egyéb költségek összegére vonatkozóan – és az eljáró ügyvéd felelőssége nem egyenlő arányú. Az alperes ügyvéd felelőssége a nála letétbe helyezett vételár-rész tekintetében áll fenn, és ebben a részében az eladóval egyetemleges. Az ezen összeget meghaladó kár nem az ügyvéd magatartásával áll okozati összefüggésben, hanem azzal, hogy az eladó és az élettárs közötti per hosszú ideig tartott, mely alatt az ingatlanárakban olyan mértékű emelkedés következett be, hogy a vitás ingatlanrész értéke a letétbe helyezett vételár-részt meghaladta. Ezen különbözeti összeget a felperesek a szavatossági kötelezettséggel tartozó eladótól követelhetik, e tekintetben az alperes kártérítési felelőssége nem áll fenn. Amennyiben ugyanis a letét kezelése körében szerződészerűen jár el, a felperesek akkor sem jutottak volna hozzá a teljes ingatlanhoz, az eredeti vételár feletti összeget ez esetben is viselniük kellett volna. A felperesek bizonytalan jogi sorsú ingatlan vásároltak, ennek kockázatát maguk kötelesek viselni. Az ügyvéd a letéti szerződés tekintetében felelősségét elismerte, ezért az ítélet a Pp. 231. § d) pontja alapján előzetesen végrehajtható. (Fővárosi Bíróság 22.P.21.208/2010/16. sz. ítélete).

B.9.) Ha az ügyvéd a letéti szerződés feltételeitől eltérő módon, csak az egyik szerződő fél érdekeit szem előtt tartva a letétet ennek a félnek kiadja, ezzel vétkeesen megszegi a letéti szerződést.

Az I. r. alperes ügyvédi irodával, valamint a II. r. alperesi ügyvéddel – aki az I. r. alperes tagjaként működött – szembeni perben a bíróság egyetemlegesen marasztalta az alpereseket. A tényállás szerint a felperesi társaság egy iraki illetőségű társasággal szállítási keret-megállapodást kötött. A megállapodás szerint a felperes vállalta, hogy évente meghatározott mennyiségű gabonát szállít folyamatosan, Irak állam területére. A felek abban is megállapodtak, hogy a felperes teljesítésének megkezdésével egyidejűleg az iraki társaság átutalja a felperesnek meghatározott díjelőleget. A keretmegállapodás szerint a felek egyedi szerződéseikben rendelkeznek a konkrét teljesítésről, azok idejéről és feltételeiről. A szerződés megszüntetése esetén a szerződéskötési díj a felperes részére visszajár.

A felperes mint letévé és az I. r. alperes mint letéteményes között letéti szerződés jött létre, mely szerint a felperes szerződési díjat helyezett letétbe az iraki cég mint kedvezményezett részére, azzal, hogy annak kifizetésére akkor kerülhet sor a letéteményes által, ha a szállítások megkezdődtek, és a felperes részére a kedvezményezett a keretmegállapodásban kikötött díjelőleget átutalta.

Amennyiben ezek a feltételek nem következnek be, úgy a letéteményes köteles a letét összegét meghatározott határidőre visszaszolgáltatni. A felperes és az iraki partnerek között egyedi szerződés megkötésére nem került sor, a felperes a szállítást megkezdni nem tudta. Ennek ellenére a II. r. alperes ügyvéd a letétet az iraki társaság képviselőjének kifizette.

A felperes a kifizetett letéti összeg és kamatai összegében támasztott kártérítési igényt alperesekkel szemben, hivatkozva arra, hogy a letéti szerződésben megjelölt feltételek bekövetkezése nélkül került sor a letét kifizetésére, mely számára kárt okozott. Alperesek a kereset elutasítását kérték, hivatkozva arra, hogy az iraki cég arról szerzett tudomást, hogy a felperes valószínűleg nem tudja teljesíteni a vállalt szállítási kötelezettségét, továbbá több ízben megpróbálták elérni a felperes képviselőjét a letét kifizethetőségének megerősítése érdekében, ám ez sikertelen maradt. Az iraki partner képviselője a letéti szerződésben feltüntetett határidő napján

határozottan felszólította II. r. alperest a teljesítésre, mert ellenkező esetben a felperessel a keretmegállapodást felbontják. A felperes ebből eredő károsodását elkerülendő teljesített kifizetést a II. r. alperes.

A bíróság a felperes keresetét megalapozottnak találta. Megállapította a bíróság, hogy a felek a letét harmadik személynek történő kifizetését két együttes feltételhez kötötték, melyek azonban nem következtek be. Alperesek védekezése arra irányult, hogy a felek a keret-megállapodást szóban módosították, ezt azonban bizonyíték nem támasztotta alá. A Ptk. 474. § (2) bekezdését szem előtt tartva, a megbízottnak a megbízást a megbízó érdekeinek megfelelően kell teljesítenie. A felperes érdekeit bizonyosan nem szolgálta az, hogy a feltétel be nem következéne esetére a kifizetés megtörténjen. Alperes a keretszerződés állítólagos módosítását nem ellenőrizte, a kifizetés teljesítése előtt a felperessel nem konzultált. Az alperesi oldalnak a keretmegállapodás és a letéti szerződés egybevetéséből következtetnie kellett volna arra, hogy a felperes érdekét és biztonságát csak az szolgálja, ha a szerződési díj kifizetése csak akkor valósul meg, ha a keretmegállapodásból eredő egyedi megállapodás létrejön, és a felperes a fuvarozást valóban meg tudja kezdeni. Ennek ellenére, II. r. alperes csak az egyik szerződő fél érdekeit szem előtt tartva a letétet kiadta, ezzel vétkeesen megszegte kötelezettségét a felperessel szemben.

A fentiek alapján a bíróság alpereseket egyetemlegesen kötelezte a letéti összeg, annak kamatai és a perköltség megfizetésére.

Az alperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az ítéletet azzal hagyta helyben, hogy mellőzte az alperesek egyetemleges marasztalását, és az Út. 69. § (2) bekezdése alapján azt állapította meg, hogy ha az I. r. alperes vagyona a követelést nem fedezi, úgy a II. r. alperes a tartozásért a saját vagyonával korlátlanul felel. (Fővárosi Bíróság 26.P.20.862/2007/7. sz. és a Fővárosi Ítéltábla 10.Gf.40.183/2008/5. sz. ítélete).

C.) A MÜBSE gyakorlatában előfordult, peren kívüli esetek, melyek ügyvédi műhibát valósítottak meg:

C.1.) Az ügyvéd a letéti szerződés tárgyát képező okiratokat (törlési engedélyeket) annak ellenére adta ki a kedvezményezettnek, hogy a letéti szerződésben rögzített feltételek teljesültek volna. A kedvezményezett képviselője azt az ígéretet tette az ügyvéd számára, hogy a kiadott okiratokat az ügyvéd tudta és beleegyezése nélkül nem használja fel, ennek ellenére azokat a földhivatalhoz benyújtotta, amiről az ügyvédet nem tájékoztatta.

C.2.) A biztosított ügyvéd a panaszos által letétbe helyezett összeget téves számlaszámra utalta át.

C.3.) Az ügyvéd a nála letétbe helyezett adásvételi szerződéseket a letéti szerződésben rögzítettek ellenére visszaadta letevő részére, aki azokat megsemmisítette (széttépte).

C.4.) A letevő azzal a rendelkezéssel helyezett ügyvédi letétbe pénzüsszeget az ügyvédnél, hogy abból a kedvezményezett egy ingatlant vásároljon. A kifizetés az adásvételi szerződés megkötése előtt megtörténhetett, annak további feltétele volt azonban, hogy a kedvezményezett kijelentse, a letevővel szemben további követelése nincs. A letét őrzésének határidejéről a megállapodás nem rendelkezett. A kedvezményezett hosszú időn keresztül nem jelentkezett, majd a letevő kérte a letéti szerződés felbontását, és az összeg visszafizetését. Az ügyvéd ezt teljesítette, ám később a kedvezményezett jelentkezett, ekkor azonban a letéti összeg már nem állt az ügyvéd rendelkezésére.

C.5.) A letétet kezelő ügyvéd hamis teljesítésigazolások alapján fizette ki a letéti összeget, az igazolások valóságának ellenőrzése körében a szükséges körültekintést elmulasztotta.

Főbb következtetések

- ▶ Teljesítési letét keretében – a kiadáshoz szükséges feltételek bekövetkezte esetén – akkor is követelheti a letét kiadását a kedvezményezett, ha a szerződő felek ebben állapodtak meg, de maga a kedvezményezett nem írta alá a szerződést. Ez esetben a letéteményes aaptalanul védekezik azzal, hogy aláírás hiányában nem követelheti a harmadik személy a letét kiadását.
- ▶ A szakmai szabályzat teljesen egyértelműen rendezi azt az esetet is, ha a teljesítési letéti szerződés hatályban léte alatt az ügyvédi megbízást bármelyik fél felmondja. Ez esetben a felmondása a letéti szerződésből eredő jogokat és kötelezettségeket nem szünteti meg és nem módosítja. Az ügyvédek tehát továbbra is irányadónak kell tekintenie a letéti szerződésben foglaltakat, és nem védekezhet azzal, hogy a letevővel a megbízási jogviszonya megszűnt.
- ▶ Az ügyvédek a letét őrzése, kezelés és kiadása során különös gondosságot kell tanúsítani. Ennek keretében a kifizetés feltételeiről arra alkalmas módon meg kell győződni, a kiadást igazoló okiratokat, elismervényeket át kell vennie, és azok vizsgálatát is fokozott körültekintéssel kell végeznie.

2. Az ügyvéd azért nem számol el a letéttel, mert az állítása szerint valamilyen külső ok miatt kikerült a rendelkezése alól

Irányadó főbb jogszabályok és szakmai szabályzatok

1. **1959. évi IV. törvény** a Polgári Törvénykönyvről.
2. **2013. évi V. törvény** a Polgári Törvénykönyvről.
3. Az ügyvédekről szóló **1998. évi XI. tv.**
4. **2012. évi C. törvény** a Büntető Törvénykönyvről.
5. **4/1999. (III. 1.) MÜK Szabályzat** az ügyvédek letét- és pénzkezeléséről. (hatályos: 1999. június 30.–2015. április 30.)
6. **1/2014. (XI. 03.) MÜK Szabályzat** a letét- és pénzkezelés, valamint a letétnyilvántartás részletes szabályairól. (hatályos: 2015. május 1. napjától)

Joggyakorlat

C) A MÜBSE gyakorlatában előfordult, peren kívüli esetek:

C.1.) A panaszolt ügyvéd pénzüsszeget vett letétbe a kárbejelentőtől. A letét célja nem valósult meg, az ügyvéd azonban a letétet nem szolgáltatva vissza a letevőnek, állítása szerint az irodájába betörték, és onnan a letéti összeget elulajdonították.

C.2.) A panaszolt ügyvéd egy adásvételi szerződést készített, melynek kapcsán a vételár egy része ügyvédi letétbe helyezésre került. A kárbejelentő büntetőeljárást kezdeményezett, melynek során a letétet kezelő ügyvéd úgy nyilatkozott, hogy mielőtt át akarta adni a

károsultnak a letéti összeget, rosszul lett, emiatt az kikerült a rendelkezése alól, azt rosszullette alatt eltulajdonították.

C.3.) A panaszos ingatlanvásárláshoz letétbe helyezett a biztosított ügyvédnél pénzösszeget. Az adásvétel nem jött létre, a letéti összeget csak részben kapta vissza a letevő, mert a letétet az ügyvéd az időközben felszámolás alá került eladó társaság páncélszekrényében helyezte el, ahonnan az eltűnt.

Főbb következtetések

- ▶ Az Ütv. értelmében az ügyvéd felróhatóság hiányában is felelősséggel tartozik a visszaszolgáltatási vagy elszámolási kötelezettséggel átvett pénzért és értéktárgyért, a felelősség alól csak akkor mentesül, ha bizonyítja, hogy a hiányt elháríthatatlan külső ok idézte elő. Az ügyvéd felelőssége tehát ebben a körben az általános kártérítési felelősségnél szigorúbb, rendkívül fontos ezért a vonatkozó jogszabályi és szakmai rendelkezések maximális betartása, valamint a különös gondosság tanúsítása a letét átvétele, őrzése és kezelése körében.

3. Fiktív letéti szerződések

Irányadó főbb jogszabályok és szakmai szabályzatok

1. **1959. évi IV. törvény** a Polgári Törvénykönyvről.
2. **2013. évi V. törvény** a Polgári Törvénykönyvről.
3. Az ügyvédekről szóló **1998. évi XI. tv.**
4. **2012. évi C. törvény** a Büntető Törvénykönyvről.
5. **4/1999. (III. 1.) MÜK Szabályzat** az ügyvédek letét- és pénzkezeléséről. (hatályos: 1999. június 30.–2015. április 30.)
6. 1/2014. (XI. 03.) MÜK Szabályzat a letét- és pénzkezelés, valamint a letétnyilvántartás részletes szabályairól. (hatályos: 2015. május 1. napjától)

Joggyakorlat

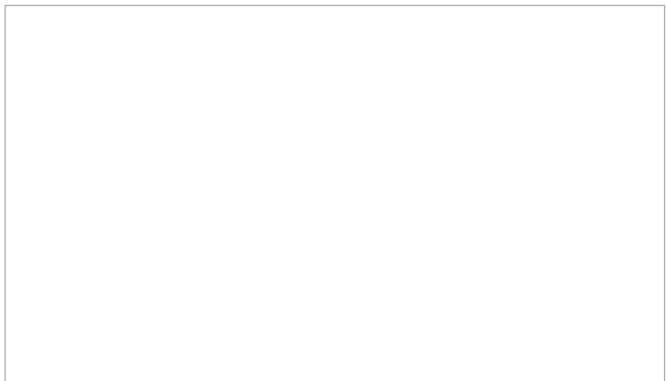
C.) A MÜBSE gyakorlatában előfordult, peren kívüli eset:

C.1.) Az ügyvéd egy adásvételből származó, a károsultat megillető vételárat befektetési célra átvette, ám „visszafizetési” kötelezettségének nem tett eleget.

Főbb következtetések

- ▶ Felhívjuk az ügyvédek figyelmét arra, hogy a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény értelmében a hitel- és pénzkölcsönnyújtás üzletszerű végzése pénzügyi szolgáltatásnak minősül, így hatósági engedélyköteles, az ügyvédi tevékenység körében nem végezhető. Úgyszintén főszabályként engedélyköteles tevékenység a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvényben szabályozott befektetési szolgáltatási tevékenység, ügyvédi tevékenység keretében ez sem végezhető.

Annak ellenére, hogy a jogosulatlan pénzügyi tevékenység végzését a jogszabály bűncselekménynek minősíti, és ahhoz súlyos szankciót fűz, sajnálatos módon

a mai napig évente több olyan eset fordul elő, ahol az ügyvéd fiktív letéti szerződést köt, és ennek keretében tiltott pénzügyi tevékenység végzésében működik közre.

- ▶ A fentiekben túlmenően az Ütv. és a letét kezelése tárgyában kiadott szakmai szabályzat is rendelkezik arról, hogy az ügyvéd az átvett készpénzt és értéktárgyat kizárólag letétként kezelheti, azt nem hasznosíthatja, és nem fogadhat el olyan megbízást, amely a letét felhasználására hatalmazza fel. Ezen rendelkezés alól egy kivételt enged a 2015. május 1. napjától hatályba lépett, a letét- és pénzkezelés, valamint a letétnyilvántartás részletes szabályairól szóló 1/2014. (XI. 03.) MÜK Szabályzat. Eszerint nem minősül a letét hasznosításának vagy egyéb felhasználásnak az ügyvéd hitelintézetnél vezetett pénzforgalmi számlájának ügyvédi letéti alszámlájára vagy elkülönített letéti számlájára vonatkozóan adott olyan rendelkezése (banki szolgáltatás igénybevétele), amelynek rendeltetése magasabb kamat elérése, feltéve hogy a letéteményes ügyvéd erre a letevőtől – a lekötés időtartama és a lekötési konstrukció megjelölése mellett – kifejezett írásbeli felhatalmazást kapott. A Szabályzat további megkötéseket is tartalmaz ebben a vonatkozásban.

- ▶ Amennyiben a fiktív letéti szerződésből eredően kár keletkezik, úgy ezért a MÜBSE nem áll helyt, hiszen ténylegesen nem ügyvédi tevékenység végzése körében történik a károkozás.

4. Az ügyvéd a nála letétbe helyezett összeggel sajátjaként rendelkezik, azzal nem számol el ügyfele felé

Irányadó főbb jogszabályok és szakmai szabályzatok

1. **1959. évi IV. törvény** a Polgári Törvénykönyvről.
2. **2013. évi V. törvény** a Polgári Törvénykönyvről.
3. Az ügyvédekről szóló **1998. évi XI. tv.**
4. **2012. évi C. törvény** a Büntető Törvénykönyvről.
5. **4/1999. (III. 1.) MÜK Szabályzat** az ügyvédek letét- és pénzkezeléséről. (hatályos: 1999. június 30.–2015. április 30.)
6. **1/2014. (XI. 03.) MÜK Szabályzat** a letét- és pénzkezelés, valamint a letétnyilvántartás részletes szabályairól. (hatályos: 2015. május 1. napjától)

Joggyakorlat

B.) A MÜBSE gyakorlatában előfordult bírósági jogesetek:

B.1.) Az ügyvéd foglalkozású vádlott letéti szerződést kötött letevőkkel. A letéti szerződés szerint a letevők az általuk értékesített ingatlan teljes vételárát ügyvédi letétbe helyezték. Ezzel egyidejűleg a letevők vállalkozási szerződést kötöttek egy vállalkozóval kulcsrakész állapotú ház felépítésére. A letéti szerződés rendelkezései szerint a letéteményes ügyvéd a letéti számláján elhelyezett összegből köteles volt a vállalkozó részére a készületségi foknak megfelelően részösszeget mint vállalkozói díjelőlegeket kifizetni. A vállalkozó a megadott határidőre nem építette fel a házat, a vállalkozó által benyújtott, de a letevők részéről el nem ismert teljesítésnek megfelelően a letéteményes ügyvéd részletjesítéseket fizetett ki a vállalkozó részére. A letéteményes ügyvédet a területi Kamara ügyvédi tevékenysége alól felfüggesztette, ezáltal megélhetési gondjai lettek, aminek következtében a letéti számlán még meglévő több millió forint összeget részletekben felvette, azzal sajátjaként rendelkezett.

Az ellene indult büntetőeljárársban a bíróság megállapította, hogy cselekményével megszegte az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. tv. 30.§-ában meghatározott, a letétkezelés szabályairól szóló egyidejűleg a bíróság megállapította azt, hogy a vádlott ügyvéd a bűncselekmény elkövetési értéke nem térült meg, ezért a bíróság sikkasztás büntette miatt a vádlottat letöltendő börtönbüntetésre ítélte, amelynek végrehajtását 3 (három) évi próbaidőre felfüggesztette.

B.2.) Az ügyvéd foglalkozású vádlott letéti szerződést kötött sértettekkel. A szerződés megkötését követően a letevők a letéti szerződést rövid időn belül felmondták, és kérték a letét összegének azonnali visszautalását. A vádlott a felszólításnak nem tett eleget, a letétbe helyezett összeget nem adta át, azzal ismeretlen módon rendelkezett. A bűncselekmény elkövetési értéke nem térült meg, ezért a bíróság sikkasztás büntette miatt a vádlottat letöltendő börtönbüntetésre ítélte, amelynek végrehajtását 3 (három) évi próbaidőre felfüggesztette.

C.) A MÜBSE gyakorlatában előfordult, peren kívüli esetek:

C.1.) A panaszolt ügyvéd pénzt vett letétbe, a letéti szerződésben meghatározott célra. Ezt követően az ügyvéd ügyvédi tevékenysége megszűnt, a letéti szerződésben eredő kötelezettségei meghíúsulásáról a panaszosok a sajtó útján szereztek tudomást. A panaszolt ügyvéd a rendőrségnek bejelentette, hogy az elszámolandó összegekkel nem tud elszámolni ügyfelei felé.

C.2.) A kárbejelentő jogelődje egy peres eljárás megindításával bízta meg az ügyvédet. Erre a célra átutalt az ügyvéd számára pénzüsszeget, az ügyvéd azonban a pert nem indította meg, és a kapott összeggel nem számolt el.

C.3.) A panaszolt ügyvéd letéti összeget vett át a kárbejelentőtől ingatlan vételárának igazolásaként. Hosszabb időn keresztül nem sikerült a panaszosnak megfelelő ingatlant találnia, ezért a letétet felmondta, a letéti összeg azonban nem került számára visszafizetésre.

C.4.) A biztosított ügyvéd egy peres eljárás során teljesítőképesség igazolása céljából letéti összeget vett át a kárbejelentőtől. Az összeg azonban nem került bírói letétbe, azt a kárbejelentő ismételten kénytelen volt teljesíteni, most már a bíróság felé.

C.5.) A biztosított ügyvéd vételárelőleget vett ügyvédi letétbe. Az ügyvéd ezt követően elhunyt, a letéti összeg nem volt a letéti számláján.

Főbb következtetések

► Az ügyvédi visszaélés fogalma:

Az ügyvédi visszaélés jogi tárgya az igazságszolgáltatás zavartalan működéséhez fűződő társadalmi érdek. Az ügyvéd elősegíti megbízója jogainak érvényesítését és kötelezettségeinek teljesítését. **E körben fegyelmi és anyagi felelősséggel tartozik.**

A/ Az ügyvéd a bíróságok és más hatóságok előtt képviseli ügyfelét, eljár ügyfele védelmében, jogi tanácsokat és tájékoztatást ad, közreműködik abban, hogy az ellenérdekű felek jogvitájukat megegyezés útján intézzék el, beadványokat, szerződéseket és egyéb okiratokat szerkeszt. Kötelezettségeinek megszegésével az ügyvéd **fegyelmi vétséget követ el.**

B/ **A bűncselekmény elkövetési magatartása az ügyvédi hivatásból folyó jogviszonyt rendező jogszabályokba foglalt, valamint az ügyvédi hivatás részben íratlan, részben az írásba is foglalt etikai magatartási szabályokban megjelenő követelmények megszegése. A fent írt jogszabályok főként az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény, a Be., illetve a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.).**

A bűncselekmény alanya speciális, azt tettesként csak ügyvéd követheti el.

A bűncselekmény a kötelezettségszegéssel befejezetté válik. A hátrány tényleges bekövetkezése nem követelmény.

► A sikkasztás fogalma:

A sikkasztásnál **jogszerűen kerül az idegen dolog az elkövető birtokába, miután azt rábízták.** A sikkasztás kizárólag a tulajdont sértheti, tekintve, hogy a dolgot az elkövető birtokába adták, rábízták. *A 1/2005. Büntető-polgári jogegységi határozat szerint a sikkasztás elkövetési tárgya mind az eltulajdonítás, mind pedig a sajátjakénti rendelkezés elkövetési magatartást illetően kizárólag ingó dolog lehet.*

A rábízás a dolog birtokba adását jelenti, amelynek jogcíme közömbös. Ugyancsak közömbös a sikkasztás szempontjából a rábízás időtartama. **Az történhet igen rövid időre is.**

A fentiekben leírtak alapján látható, hogy a sikkasztás elkövetési magatartása a dolog jogtalan eltulajdonítása, illetőleg a dologgal való sajátjakénti rendelkezés.

A sajátjakénti rendelkezés lényegileg különbözik a jogtalan eltulajdonítástól. Ez az elkövetői magatartás azt jelenti, hogy a terhelt a jogosult személy engedélye nélkül időlegesen tanúsít olyan magatartást, amelyre csak a tulajdonos vagy annak hozzájárulásával más lenne jogosult.

A letéteményes a letét összegével köteles elszámolni. Ha ezt nem teszi meg, és sem a letevő, sem a kedvezményezett a letét összegét nem kapja meg, és a letéteményes ügyvéd azt ismeretlen eredetű célra használja, sikkasztás miatt büntetőeljárás, az ügyvédi tv. megsértése miatt fegyelmi eljárás fog indulni ellene, az okozott kárt pedig polgári peres eljárás keretében tudja érvényesíteni a sértett.

Amennyiben az ügyvéd a letéti szerződés rendelkezéseit súlyosan megszegi, úgy ellene ügyvédi visszaélés miatt indulhat büntetőeljárás.